

בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ

גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים

ליום 30 בספטמבר 2022

מסמך זה מפורסם באתר האינטרנט של הבנק בכתובת:

<https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2022>

תוכן עניינים

1. הקדמה.....	3
2. יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול הסיכונים ונכסי סיכון משוקללים.....	4
(א) יחסים פיקוחיים עיקריים	4
(ב) הסיכונים המתפתחים	5
(ג) סקירת נכסי סיכון משוקללים.....	6
3. הרכב ההון.....	7
(א) הרכב הון פיקוחי	7
4. יחס המינוף.....	11
(א) השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף	11
(ב) יחס המינוף	12
5. סיכון אשראי.....	13
(א) איכות האשראי של חשיפות אשראי	13
(ב) שיטות להפחתת סיכון אשראי	14
(ג) חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון	15
6. סיכון אשראי של צד נגדי	18
(א) ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי גישה פיקוחית	18
(ב) חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי תיק פיקוחי ומשקולות סיכון	19
(ג) הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי	20
7. סיכון שוק.....	22
(א) סיכון שוק בגישה הסטנדרטית	22
8. סיכון נזילות.....	23
(א) יחס כיסוי נזילות	23
(ב) מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע	24
(ג) ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות	24
(ד) יחס מימון יציב	26
נספחים.....	28
מילון מונחים מקוצר	28

הערות:

1. גילוי זה מותאם להוראת הדיווח לציבור העדכנית שמספרה 651 של בנק ישראל.
2. דוח זה הינו נספח לדוחות הכספיים. ככלל, ניתן למצוא סקירה תמציתית על סיכונים ואופן ניהולם בדוח הדירקטוריון וההנהלה שבדוחות הכספיים.
3. ניתן למצוא מידע פיקוחי נוסף בדבר "תיאור המאפיינים העיקריים של מכשירי הון פיקוחיים שהונפקו" באתר האינטרנט של הבנק בכתובת: <https://www.mercantile.co.il/MB/private/about-mercantile/financial-reports/regulatory/2022>

הקדמה

בנק מרכזית פועל במגוון מגזרי הפעילות הבנקאית, לרבות בנקאות מסחרית, בנקאות פרטית ובנקאות קמעונאית, ומעניק מגוון של מוצרים בנקאיים. פעילות זו מלווה בחשיפה לסיכונים, בין היתר: סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים תפעוליים, סיכונים טכנולוגיים המידע, סיכונים מיקור חוץ, סיכונים סייבר, סיכון נזילות וסיכונים ציות, אשר מפוקחים ומנוהלים על ידי בעלי תפקידים וגורמי בקרה (קווי הגנה) שונים, החל מהדירקטוריון וההנהלה ועד ליחידות המטה והסניפים. תפיסת ניהול הסיכונים של הבנק תומכת בשיפור יכולתו לזהות ולנהל סיכונים קיימים ופוטנציאליים, במטרה להשיג את יעדיו העסקיים, תוך קיום מנגנוני פיקוח ובקרה נאותים, באופן שיבטיח את הנאותות ההונית של הבנק ואת יציבותו לאורך זמן. מסגרת ניהול הסיכונים יוצרת מידתיות ואיזון בין הגורמים העסקיים והתפעוליים לבין הגורמים העוסקים בפיקוח, בקרה, ניהול סיכונים וביקורת.

הבנק אומד את סיכוניו באופן מתמשך בשני תהליכים מרכזיים: הראשון - מדי רבעון נכתב מסמך סיכונים ע"י החטיבה לניהול סיכונים אשר נדון בהנהלה ובדירקטוריון, והשני הוא הכנת מסמך הערכת נאותות הלימות ההון המוגש אחת לשנה ומסכם את תהליך ה- ICAAP של הבנק.

הכלכלה העולמית נפגעה עקב המשך העימות הצבאי בין רוסיה לאוקראינה. הטלת סנקציות כלכליות על רוסיה הביאה, בין היתר, לעליה חדה במחיר הנפט ולמחסור בגז טבעי. העלייה במחירי הסחורות והפגיעה בשרשרת האספקה, שהחלה טרם פרוץ העימות הצבאי, וצברה תאוצה בעקבותיו, גרמו לעליה משמעותית באינפלציה ועליה באי הוודאות. ראה גם [התייחסות בדוח הכספי](#).

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2022 ניכר כי החזרה לשגרה מלאה של הפעילות העסקית במקביל לשיפור מהותי במדדי התחלואה, הינה יציבה ומובהקת. נכון למועד פרסום הדוח הכספי לא קיימות הגבלות כלשהן ביחס לפעילות העסקית. להרחבה [ראה התייחסות בדוח הכספי](#).

גילוי זה מהווה מידע משלים לדוחות הכספיים של הבנק בנושאי ניהול סיכונים והון. המידע להלן מפורסם בהתאם להוראת הפיקוח על הבנקים בו נדרש הבנק לפרסם דוח על הסיכונים באתר האינטרנט, הכולל מידע כמותי מפורט ומידע איכותי על הסיכונים ואופן ניהולם לפי דרישות הרגולציה (ובמיוחד הוראות הפיקוח על הבנקים), הגילוי של ועדת באזל, הוועדה ליציבות פיננסית (Financial Stability Board) ומקורות נוספים. דוח זה נועד לאפשר לקוראי הדוחות של הבנק להעריך מידע משמעותי שכלול בהם לגבי ניהול הסיכונים, ההון והחשיפות העיקריות. מידע רלוונטי נוסף ניתן למצוא בפרק "סקירת סיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה.

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 20.12.2022 במסגרת אישור הדוחות הכספיים ליום 30.9.2022, הוחלט לאשר ולפרסם את הדיווח בנושא "הגילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים".

מוחמד עווד
מנהל הסיכונים הראשי

יהושע בורשטיין
המנהל הכללי

אסתר דויטש
יו"ר הדירקטוריון

יחסים פיקוחיים עיקריים, סקירת ניהול הסיכונים ונכסי סיכון משוקללים
(א) יחסים פיקוחיים עיקריים

ה	ד	ג	ב	א	על בסיס מאוחד ליום :
30/09/2021	31/12/2021	31/03/2021	30/06/2022	30/09/2022	
הון זמין (במיליוני ₪)					
3,678	3,796	3,634	3,755	3,930	1 הון עצמי רוברד 1
3,645	3,765	3,537	3,660	3,837	A1 הון עצמי רוברד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
3,678	3,796	3,634	3,755	3,930	2 הון רוברד 1
3,645	3,765	3,537	3,660	3,837	A2 הון רוברד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
4,326	4,459	4,278	4,763	4,951	3 הון כולל
4,293	4,428	4,181	4,668	4,858	A3 הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
נכסי סיכון משוקללים (במיליוני ₪)					
30,507	31,820	33,481	34,971	36,196	4 סך הכל נכסי סיכון משוקללים (RWA)
יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים					
12.06%	11.93%	10.85%	10.74%	10.86%	5 יחס הון עצמי רוברד 1
11.95%	11.83%	10.54%	10.49%	10.58%	A5 יחס הון עצמי רוברד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
12.06%	11.93%	10.85%	10.74%	10.86%	6 יחס הון רוברד 1
11.95%	11.83%	10.54%	10.49%	10.58%	A6 יחס הון רוברד 1, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
14.18%	14.01%	12.78%	13.62%	13.68%	7 יחס הון כולל
14.07%	13.92%	12.46%	13.37%	13.40%	A7 יחס הון כולל, לפני השפעות הוראות מעבר ותכנית התייעלות
8.17%	8.18%	9.19%	9.20%	9.21%	A11 יחס הון עצמי רוברד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
3.89%	3.75%	1.66%	1.54%	1.65%	A12 יחס הון עצמי רוברד 1 זמין, מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים*
יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
57,228	63,146	64,260	66,503	69,139	13 סך החשיפות (במיליוני ₪)
6.4%	6.0%	5.7%	5.6%	5.7%	14 יחס המינוף (באחוזים)
6.4%	6.0%	5.5%	5.5%	5.5%	A14 יחס המינוף, לפני השפעות הוראות המעבר ותכנית התייעלות (באחוזים)
יחס כיסוי נזילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
11,151	15,158	13,823	13,806	15,208	15 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
9,253	10,925	11,326	10,895	11,423	16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
121.0%	139.0%	122.0%	127.0%	133.0%	17 יחס כיסוי נזילות (באחוזים)
יחס מימון יציב, לפי הוראות המפקח על הבנקים					
-	41,002	41,284	43,239	43,741	18 סך הכל מימון יציב זמין
-	32,221	33,766	35,170	35,674	19 סך הכל מימון יציב נדרש
-	127.3%	122.3%	122.9%	122.6%	20 יחס מימון יציב נטו (באחוזים)

* לרבות דרישות הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח.

ברבעון השלישי של 2022 חלה עלייה בשיעור של כ- 4.7% בהון רובד 1 ועלייה בשיעור של כ- 3.9% בהון הכולל לצרכי הלימות ההון. מנגד נרשם גידול בשיעור של כ- 3.5% ביתרת הנכסים המשוקללים לסיכון, דבר שהוביל לעלייה של 0.1% ביחס ההון רובד 1 ועלייה דומה ביחס ההון הכולל. ביחס המינוף נרשמה עלייה של 0.1% כתוצאה מהגידול בהון רובד 1 כאמור ומנגד מעלייה של כ- 4% בסך החשיפות. לפירוט ראה גילוי [יחס מינוף מפורט](#), [והתייחסות בדוח כספי](#).

(ב) הסיכונים המתפתחים

הבנק רואה בסיכוני המודל העסקי, סיכוני סייבר ואבטחת מידע, סיכון סביבת המקרו, סיכוני מודלים, היבטי הגנת הפרטיות וסיכון התנהגותי וסיכון סביבה ואקלים, סיכונים מובילים ומתפתחים המהותיים ביותר. בתקופת הדיווח לא חלו שינויים מהותיים בסיכונים האמורים, פרט לאמור להלן בעניין סיכון סביבת המקרו, לפרטים נוספים, ראו [בדוח שנתי 2021](#).

התפתחויות בסביבת המקרו - התנודתיות החדה בשווקים, קצב השינויים והשפעות המצב המקרו כלכלי, ובכלל זה עליה בריבית ובאינפלציה, כתוצאה מהשפעות ספיחי משבר הקורונה ומהשפעות המלחמה בין רוסיה לאוקראינה, יוצרים עליה בסיכון למיתון עולמי ואף חשש לסטגפלציה. ההתפתחויות האמורות עלולות להשפיע בטווח הבינוני על כושר החזר של הלווים.

לפרטים נוספים, ראה "גילוי לפי הנדבך השלישי של באזל ומידע נוסף על סיכונים" אשר עומד לעיון [באתר האינטרנט](#). לפרטים בדבר פרופיל הסיכון ולפרטים בדבר טבלת גורמי סיכון, ראה [בדוח הדירקטוריון והתנהלה](#) – "סקירת הסיכונים" [הקיים באתר האינטרנט](#).

(ג) סקירת נכסי סיכון משוקללים

להלן סקירה כללית על סך נכסי הסיכון המשוקללים (RWA) היוצרים את המכנה של דרישות ההון מבוססות סיכון במיליונים.

	ד	ג	ב	א	
	דרישות הון מזעריות*		נכסי סיכון משוקללים		
	<u>30/06/2022</u>	<u>30/09/2022</u>	<u>30/06/2022</u>	<u>30/09/2022</u>	
1	3,865	3,987	30,922	31,893	סיכון אשראי (גישה סטנדרטית) *
6	6	10	50	80	סיכון אשראי של צד נגדי (גישה סטנדרטית)
10	1	3	10	24	התאמה בגין סיכון אשראי (CVA)
15	-	-	-	-	סיכון סילוק (Settlement risk)
16	-	-	-	-	חשיפות איגוח (גישה סטנדרטית)
25	143	156	1,144	1,246	סכומים מתחת לספי הניכוי (כפופים למשקל סיכון 250%)
	4,015	4,156	32,126	33,243	סך הכל סיכון אשראי
20	5	6	39	50	סיכון שוק (גישה סטנדרטית)
24	351	363	2,806	2,903	סיכון תפעולי
27	4,371	4,525	34,971	36,196	סך הכל

* דרישות ההון המזעריות של תקופה קודמת עודכנו לפי הבהרה של ב"י ועדכון לקובץ שו"ת בנושא מגבלות למתן הלוואות לדור.
** סיכון האשראי הנ"ל אינו כולל סיכון אשראי צד נגדי, התאמה בגין סיכון אשראי, סיכון סילוק, חשיפות איגוח וסכומים מתחת לספי הניכוי.

לא זוהו הבדלים מהותיים בין הרבעון הנוכחי לרבעון קודם.

הרכב ההון
(א) הרכב הון פיקוחי

31/12/2021		30/09/2021		30/09/2022	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
הון עצמי רובד 1 : מכשירים ועודפים					
15.1.1	-	203	-	203	-
15.1.4	-	-	-	-	-
1 הון מניות רגילות שהונפק ע"י התאגיד הבנקאי ופרמיה על מניות רגילות הכלולות בהון עצמי רובד 1					
15.1.2	-	3,676	-	3,585	-
2 עודפים לרבות דיבידנד שהוצע או שהוכרז לאחר תאריך המאזן					
15.1.3	-	(108)	-	(138)	-
15.1.4	-	-	-	-	-
3 רווח כולל אחר מצטבר ועודפים שניתן להם גילוי					
4 מכשירי הון עצמי רובד 1 שהונפקו ע"י התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר					
5 הזרמות הון קיימות מהמגזר הציבורי שיוכרו עד ליום 1.1.2018					
6 מניות רגילות שהונפקו ע"י חברות בת של התאגיד הבנקאי שאוחדו והמוחזקות ע"י צד ג' (זכויות מייעוט)					
15	-	3,771	-	3,650	-
הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים					
הון עצמי רובד 1 : התאמות פיקוחיות וניכויים					
7 התאמות יציבותיות להערכות שווי					
8 מוניטין בניכוי מיסים נדחים לשלם, אם רלוונטי					
9 נכסים לא מוחשיים אחרים למעט זכויות שירות למשכנתאות, בניכוי מיסים נדחים לשלם					
10 מיסים נדחים לקבל שמימושם מתבסס על רווחיות עתידית, למעט מיסים נדחים לקבל הנובעים מהפרשי עיתוי					
11 סכום הרווח הכולל האחר בגין גידורי תזרים מזומנים של פריטים שאינם מוצגים במאזן לפי שוויים ההוגן					
12 פער שלילי בין הפרשות להפסדים צפויים					
13 גידול בהון העצמי הנובע מעסקאות איגוח					
13.1	-	-	-	-	-
14 רווחים והפסדים שטרם מומשו כתוצאה משינויים בשווי ההוגן של התחייבויות שנבעו משינויים בסיכון האשראי העצמי של התאגיד הבנקאי (DVA). בנוסף, בהתייחס להתחייבויות בגין מכשירים נגזרים, יש לגרוע את כל התאמות השווי החשבונאיות הנובעות מסיכון האשראי העצמי של הבנק					
15 עודף יעודה על עתודה, בניכוי מיסים נדחים לשלם שיסולקו אם הנכס יהפוך לפגום או ייגרע בהתאם להוראות הדיווח לציבור					

31/12/2021		30/09/2021		30/09/2022		
במיליוני ₪						
הפניות למאזן הפיקוח	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 2023 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 2023 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 2023 בהתאם לבאזל 3	
	-	-	-	-	-	16 השקעה עצמית במניות רגילות, המוחזקות באופן ישיר או עקיף (כולל התחייבויות לרכוש מניות בכפוף להסכמים חוזיים)
	-	-	-	-	-	17 החזקות צולבות הדדיות במניות רגילות של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	18 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי אינה עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
5.3	-	(2)	-	(2)	-	19 השקעות בהון של תאגידים פיננסיים שאינם מאוחדים בדוחות לציבור של התאגיד הבנקאי, כאשר החזקת התאגיד הבנקאי עולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו על ידי התאגיד הפיננסי
	-	-	-	-	-	20 זכויות שירות למשכנתאות אשר סכומן עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
8.1.1	-	(43)	-	(25)	-	21 מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי, אשר סכומם עולה על 10% מהון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	-	22 סכום זכויות שירות למשכנתאות, מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי וההשקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י תאגידים פיננסיים, העולה על 15% מהון עצמי רובד 1 של התאגיד הבנקאי
	-	-	-	-	-	23 מזה: בגין השקעות בשיעור העולה על 10% מהון המניות הרגילות שהונפקו ע"י תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	24 מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
	-	-	-	-	-	25 מזה: מיסים נידחים לקבל שנוצרו כתוצאה מהפרשי עיתוי
8.1.1	-	74	-	58	-	26 התאמות פיקוחיות וניכויים נוספים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	-	-	-	-	א.26 מזה: בגין השקעות בהון של תאגידים פיננסיים
	-	-	-	-	-	ב.26 מזה: בגין זכויות שירות למשכנתאות
8.1.1	-	74	-	58	-	ג.26 מזה: התאמות פיקוחיות נוספות להון עצמי רובד 1. שלא נכללו במסגרת סעיפים א.26 ו-ב.26.
	-	-	-	-	-	27 ניכויים החלים על הון עצמי רובד 1 מאחר ואין בהון רובד 1 נוסף והון רובד 2 די הון בכדי לכסות על הניכויים
	-	25	-	28	-	28 סך כל ההתאמות הפיקוחיות והניכויים בהון עצמי רובד 1
	-	3,796	-	3,678	-	29 הון עצמי רובד 1
	-	-	-	-	-	הון רובד 1 נוסף: מכשירים
	-	-	-	-	-	44 הון רובד 1 נוסף
	-	3,796	-	3,678	-	45 הון רובד 1

		31/12/2021	30/09/2021	30/09/2022		
במיליוני ₪						
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי
	-	-	-	-	-	הון רובד 2: מכשירים והפרשות
	-	260	-	260	-	46 מכשירים שהונפקו על ידי התאגיד הבנקאי (שאינם נכללים ברובד 1) ופרמיה על מכשירים אלה
12.2.2	-	43	-	43	-	47 מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי התאגיד הכשירים להכללה בהון הפיקוחי בתקופת המעבר
	-	-	-	-	-	48 מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי למשקיעי צד ג'
	-	-	-	-	-	49 מזה: מכשירי הון רובד 2 שהונפקו על ידי חברות בת של התאגיד הבנקאי והמוחזקים על ידי משקיעי צד ג', המופחתים בהדרגה מהון רובד 2
4.1 14.2	-	360	-	345	-	50 הפרשות קבוצתיות להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס
	-	663	-	648	-	51 הון רובד 2 לפני ניכויים
	-	-	-	-	-	הון רובד 2: ניכויים
	-	663	-	648	-	58 הון רובד 2
	-	4,459	-	4,326	-	59 סך ההון
	-	-	-	-	-	סך הכל נכסי סיכון משוקללים בהתאם לטיפול שנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3
	-	-	-	-	-	מזה: מיסים נדחים הנובעים מהפרשי עיתוי
	-	31,820	-	30,507	-	60 סך נכסי סיכון משוקללים
						יחסי הון וכריות לשימור הון
	-	11.93%	-	12.06%	10.86%	61 הון עצמי רובד 1
	-	11.93%	-	12.06%	10.86%	62 הון רובד 1
	-	14.01%	-	14.18%	13.68%	63 הון כולל
	-	-	-	-	-	דרישות מזעריות שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים
	-	8.18%	-	8.17%	9.21%	69 יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	-	8.18%	-	8.17%	9.21%	70 יחס הון רובד 1 שנקבע על ידי המפקח על הבנקים
	-	11.50%	-	11.50%	12.50%	71 יחס הון כולל מזערי שנקבע על ידי המפקח על הבנקים

31/12/2021		30/09/2021		30/09/2022	
במיליוני ₪					
הפניות למאזן הפיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 בהתאם לבאזל 3	הרכב הון פיקוחי	סכומים שלא נוכו מההון הכפופים לטיפול הנדרש לפני אימוץ הוראה 202 לבאזל 3
-	-	-	-	-	-
סכומים שמתחת לסף ההפחתה (לפני שקלול סיכון)					
-	-	-	-	-	72 השקעות בהון של תאגידי פיננסיים (למעט תאגידי בנקאיים וחברות הבנות שלהם), שאינן עולות על 10% מהון המניית הרגילות שהונפקו על ידי התאגידי הפיננסי והן מתחת לסף ההפחתה
-	-	-	-	-	73 השקעות בהון עצמי רובד 1 של תאגידי פיננסיים (למעט תאגידי בנקאיים וחברות בנות שלהם), העולות על 10% מהון המניית הרגילות שהונפקו על ידי התאגידי הפיננסי, והן מתחת לסף ההפחתה
-	-	-	-	-	74 זכויות שירות למשכנתאות (בניכוי מסים נדחים לשלם)
8.1.1	-	377	-	365	75 מיסים נדחים לקבל שנוצרו מהפרשי עיתוי שהם מתחת לסף ההפחתה
תקרה להכללת הפרשות רובד 2					
4.1 14.2	-	509	-	519	76 הפרשה כשירה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות תחת הגישה הסטנדרטית, לפני יישום התקרה
-	-	360	-	345	77 התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 תחת הגישה הסטנדרטית
-	-	-	-	-	78 הפרשה כשירה להכללה במסגרת רובד 2 בהתייחס לחשיפות לפי גישת הדירוגים הפנימיים, לפני יישום התקרה
-	-	-	-	-	79 התקרה להכללת הפרשה במסגרת רובד 2 לפי גישת הדירוגים הפנימיים
מכשירי הון שאינם כשירים כהון פיקוחי הכפופים להוראות המעבר					
-	-	-	-	-	80 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
-	-	-	-	-	81 סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 בשל התקרה
-	-	-	-	-	82 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון עצמי רובד 1 נוסף הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
-	-	-	-	-	83 סכום שנוכה מהון עצמי רובד 1 נוסף בשל התקרה
-	-	43	-	43	84 סכום התקרה הנוכחית למכשירים הנכללים בהון רובד 2 הכפופים להוראות המעבר (בהתאם להוראות המעבר בהוראה 299)
-	-	-	-	-	85 סכום שנוכה מהון רובד 2 בשל התקרה

יחס המינוף**(א) השוואה בין הנכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף**

להלן נתונים למדידת חשיפת יחס המינוף כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 218, במיליוני ש"ח:

31/12/2021	30/09/2021	30/09/2022		
59,894	54,058	65,485	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים	1
-	-	-	התאמות בגין השקעות ביישויים בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח, המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים	2
-	-	-	התאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף	3
84	71	69	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים	4
-	-	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך	5
2,687	2,606	3,050	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (לאחר המרה לסכומים שווי ערך אשראי)	6
481	493	535	התאמות אחרות	7
63,146	57,228	69,139	סך הכל חשיפה לצורך יחס המינוף	8

לא זוהו הבדלים מהותיים בין סך הנכסים במאזן לבין סך החשיפות המאזניות לצורך יחס המינוף.

(ב) יחס המינוף

	31/12/2021	30/09/2021	30/09/2022	במיליוני ₪
חשיפות מאזניות				
1	60,335	54,506	65,986	נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות ביטחונות והפרשה קבוצתית)
2	(6)	(4)	(89)	סכומים בגין נכסים שנוכו לצורך קביעת הון רובד ראשון
3	60,329	54,502	65,897	סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)
חשיפות בגין נגזרים				
4	39	38	121	עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים (לדוגמא: לאחר הפחתה של בטחון משתנה במזומן כשיר)
5	93	93	71	סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים
6	-	-	-	גילום (gross-up) ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים המאזניים בהתאם להוראות הדיווח לציבור
7	(2)	(11)	-	ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים
8	-	-	-	רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח
9	-	-	-	סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו
10	-	-	-	קיוזמים רעיוניים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו
11	130	120	192	סך חשיפות בגין נגזרים
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך				
12	-	-	-	נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא הכרה בקיוזמים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמטופלות כמכירה חשבונאית
13	-	-	-	סכומים שקוזזו של מזומן לשלם ושל מזומן לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך
14	-	-	-	חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי מרכזי בגין נכסי מימון ניירות ערך
15	-	-	-	חשיפות בגין עסקאות כסוכן
16	-	-	-	סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
חשיפות חוץ מאזניות אחרות				
17	9,049	8,604	9,794	חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו
18	(6,362)	(5,998)	(6,744)	התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי
19	2,687	2,606	3,050	סך חשיפה חוץ מאזנית
הון וסך החשיפות				
20	3,796	3,678	3,930	הון רובד ראשון
21	63,146	57,228	69,139	סך החשיפות
יחס המינוף				
22	6.0%	6.4%	5.7%	יחס המינוף בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 218

לא זוהו הבדלים מהותיים בתמהיל הרכיבים העיקריים המשמשים לחישוב יחס המינוף ביחס ל**רבעון קודם**.

סיכון אשראי

סיכון אשראי הינו סיכון להיווצרות הפסדים כתוצאה מחוסר יכולת של לווה או צד נגדי לעמוד בהתחייבויותיו, בחלקן או במלואן. תפיסת ניהול סיכון אשראי בבנק מכוונת להבטיח איזון נאות בין גורמים עסקיים היוצרים באופן ישיר את החשיפה לסיכון אשראי ומנהלים אותה, לבין גורמים העוסקים בפיקוח, בקרה והערכת סיכונים בלתי תלויה ולבין גורמים העוסקים בביקורת. ניהול סיכון אשראי בבנק כולל את ניהול סיכון ריכוזיות וסיכון סביבה.

לפרטים בדבר סיכון אשראי, ראה פירוט במסמך הסיכונים אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2021 ועומד לעיון [באתר הבנק](#).

א) איכות האשראי של חשיפות אשראי

להלן נתונים על איכות חשיפות האשראי (מאזניות וחוץ מאזניות) במיליוני ₪:

	א	ב	ג	ד
30/09/2022				
	יתרות ברוטו		הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים		
1	402	43,304	669	43,037
2	-	6,898	-	6,898
3	-	9,813	39	9,774
4	402	60,015	708	59,709

	א	ב	ג	ד
30/09/2021				
	יתרות ברוטו		הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים		
1	499	36,571	589	36,481
2	-	6,418	-	6,418
3	1	8,619	22	8,598
4	500	51,608	611	51,497

	א	ב	ג	ד
31/12/2021				
	יתרות ברוטו		הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	יתרות נטו (א+ב-ג)
	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	אחרים		
1	483	38,235	566	38,152
2	-	6,870	-	6,870
3	1	9,065	23	9,043
4	484	54,170	589	54,065

ב) שיטות להפחתת סיכון אשראי

להלן נתונים להיקף השימוש בשיטות להפחתת סיכון אשראי, במיליוני ₪:

30/09/2022									
ז	ו	ה	ד	ג	ב	2א	1א	א	
מובטחים									לא מובטחים
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית				
-	-	299	309	2,656	10,328	2,955	10,637	32,400	1 חובות למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	6,898	2 אגרות חוב
-	-	299	309	2,656	10,328	2,955	10,637	39,298	3 סה"כ
-	-	-	-	9	58	9	58	287	4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

30/09/2021									
ז	ו	ה	ד	ג	ב	2א	1א	א	
מובטחים									לא מובטחים
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית				
-	-	366	376	2,632	9,790	2,998	10,166	26,315	1 חובות למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	6,418	2 אגרות חוב
-	-	366	376	2,632	9,790	2,998	10,166	32,733	3 סה"כ
-	-	-	-	9	43	9	43	293	4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

31/12/2021									
ז	ו	ה	ד	ג	ב	2א	1א	א	
מובטחים									לא מובטחים
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון		מזה: סכום מובטח	סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	
מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	יתרה מאזנית				
-	-	294	303	2,558	9,830	2,852	10,133	28,019	1 חובות למעט אגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	6,870	2 אגרות חוב
-	-	294	303	2,558	9,830	2,852	10,133	34,889	3 סה"כ
-	-	-	-	8	30	8	30	283	4 מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

לא זוהה שינוי מהותי בהיקף המרכיבים המשמשים להפחתת סיכון האשראי.

ג) חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון
להלן פירוט היקף החשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון במיליוני ₪ :

30/09/2022

א	ב	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג
										סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי ואחרי CCF CRM)
		0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר
1	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית	20,449	-	-	-	-	-	-	-	-
2	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית	-	-	5,206	-	-	4	-	-	-
3	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))	-	-	709	-	9	19	-	-	-
4	חברות ניירות ערך	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	תאגידים	-	-	519	-	-	14,418	83	-	15,020
6	חשיפות קמעונאיות ליחידים	-	-	-	-	-	238	4,807	-	5,045
7	הלוואות לעסקים קטנים	-	-	-	-	-	4	4,475	-	4,479
8	בביטחון נכס למגורים	-	-	-	2,454	3,769	227	1,559	3,216	11,225
9	בביטחון נדל"ן מסחרי	-	-	-	-	-	1,348	-	-	1,348
10	הלוואות בפיגור	-	-	-	-	-	86	264	-	350
11	נכסים אחרים*	675	-	-	-	-	932	-	-	1,607
11 א	*מזה: בגין מניות	-	-	-	-	-	13	-	-	13
12	סה"כ	21,124	-	6,434	2,454	3,778	17,276	347	3,216	65,470

30/09/2021

א	ג	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג	
0%	10%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות CCF אשראי (אחרי ואחרי CRM)	
16,037	-	10	-	-	-	-	-	-	16,047	1 ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
-	-	4,451	-	-	-	12	-	-	4,463	2 ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
-	-	443	-	11	-	11	-	-	465	3 בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 חברות ניירות ערך
-	-	499	-	-	-	12,001	-	-	12,500	5 תאגידים
-	-	-	-	-	4,425	39	-	-	4,464	6 חשיפות קמעונאיות ליחידים
-	-	-	-	-	4,148	2	-	-	4,150	7 הלוואות לעסקים קטנים
-	-	-	2,148	2,968	1,475	96	-	1,957	8,644	8 בביטחון נכס למגורים
-	-	-	-	-	-	1,360	-	-	1,360	9 בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	-	-	-	-	128	203	-	331	10 הלוואות בפיגור
625	-	-	-	-	-	759	-	-	1,384	11 נכסים אחרים*
-	-	-	-	-	-	13	-	-	13	11 א *מזה: בגין מניות
16,662	-	5,403	2,148	2,979	10,048	14,408	203	1,957	53,808	12 סה"כ

31/12/2021

א	ד	ה	ו	ז	ח	ט	יב	יג	
0%	20%	35%	50%	75%	100%	150%	אחר	סה"כ סכום חשיפות אשראי (אחרי ואחרי CCF CRM)	
20,136	10	-	-	-	-	-	-	20,146	1 ריבונות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
-	4,972	-	-	-	11	-	-	4,983	2 ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
-	496	-	24	-	14	-	-	534	3 בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	4 חברות ניירות ערך
-	473	-	-	-	12,570	-	-	13,043	5 תאגידים
-	-	-	-	4,504	57	-	-	4,561	6 חשיפות קמעונאיות ליחידים
-	-	-	-	4,286	20	-	-	4,306	7 הלוואות לעסקים קטנים
-	-	2,287	3,148	1,458	108	-	2,278	9,279	8 בביטחון נכס למגורים
-	-	-	-	-	1,355	-	-	1,355	9 בביטחון נדל"ן מסחרי
-	-	-	-	-	120	195	-	315	10 הלוואות בפיגור
652	-	-	-	-	772	-	-	1,424	11 נכסים אחרים*
-	-	-	-	-	13	-	-	13	א11 *מזה: בגין מניות
20,788	5,951	2,287	3,172	10,248	15,027	195	2,278	59,946	12 סה"כ

סיכון אשראי של צד נגדי

סיכון אשראי צד נגדי הינו סיכון לכך שצד נגדי בעסקת חוזה פיננסי ייכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של העסקה ולא יעמוד בתשלומים הנדרשים על פי תנאי העסקה. סיכון אשראי צד נגדי מהווה חלק מסיכון אשראי היות ומקור ההפסד הצפוי הינו כשל הצד הנגדי.

לפרטים בדבר סיכון אשראי של צד נגדי, ראה פירוט במסמך הסיכונים אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2021 ועומד לעיון

[באתר הבנק.](#)

(א) ניתוח חשיפה לסיכון אשראי צד נגדי לפי גישה פיקוחית

ליום 30 בספטמבר 2022

ו	ה	ד	ב	א	
RWA	לאחר EAD CRM	Alpha ששימש לצורך חישוב EAD רגולטורי	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
80	192	1.4	51	87	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
80	192	1	51	87	6 סה"כ

ליום 30 בספטמבר 2021

ו	ה	ב	א	
RWA	לאחר EAD CRM	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
35	73	50	23	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
35	73	50	23	6 סה"כ

ביום 31 בדצמבר 2021

ו	ה	ב	א	
RWA	לאחר EAD CRM	חשיפה פוטנציאלית עתידית	עלות שחלוף	
38	75	47	28	1 שיטת החשיפה הנוכחית
-	-	-	-	3 הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך (SFT))
38	75	47	28	6 סה"כ

(ב) חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי לפי תיק פיקוחי ומשקלות סיכון
 להלן פירוט החשיפה במיליוני ₪:

30/09/2022

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
סך חשיפות אשראי	אחר	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	משקל סיכון / תיק פיקוחי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
26	-	-	-	-	-	26	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
114	-	-	-	-	-	114	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
33	-	-	33	-	-	-	-	-	תאגידים
19	-	-	19	-	-	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
192	-	-	52	-	-	140	-	-	סה"כ

30/09/2021

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
סך חשיפות אשראי	אחר	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	משקל סיכון / תיק פיקוחי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
49	-	-	1	-	-	48	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
21	-	-	21	-	-	-	-	-	תאגידים
3	-	-	3	-	-	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
73	-	-	25	-	-	48	-	-	סה"כ

31/12/2021

ט	ח	ז	ו	ה	ד	ג	ב	א	
סך חשיפות אשראי	אחר	150%	100%	75%	50%	20%	10%	0%	משקל סיכון / תיק פיקוחי
-	-	-	-	-	-	-	-	-	ריבוניות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
1	-	-	-	-	-	1	-	-	ישויות סקטור ציבורי (PSEs) שאינן ממשלה מרכזית
45	-	-	-	-	-	45	-	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDBs))
-	-	-	-	-	-	-	-	-	חברות ניירות ערך
26	-	-	26	-	-	-	-	-	תאגידים
3	-	-	2	1	-	-	-	-	תיקים קמעונאיים פיקוחיים
-	-	-	-	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
75	-	-	28	1	-	46	-	-	סה"כ

ג) הרכב הביטחון בגין חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי

30/09/2022

א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים		ביטחון שמשמש בעסקאות למימון (SFTs) ניירות ערך			
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד
		מנותק	לא מנותק		
-	-	-	-	-	-
-	20	-	25	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	20	-	25	-	-
סה"כ					

במהלך הרבעון החולף לא חל שינוי מהותי בהרכב הביטחונות המשמשים לחשיפה לסיכון אשראי צד נגדי.

30/09/2021

א	ב	ג	ד	ה	ו
ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים		ביטחון שמשמש בעסקאות למימון (SFTs) ניירות ערך			
שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד
		מנותק	לא מנותק		
-	-	-	3	-	-
-	11	-	27	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	11	-	30	-	-
סה"כ					

31/12/2021

ו	ה	ד	ג	ב	א	
ביטחון שמשמש בעסקאות למימון (SFTs) ניירות ערך		ביטחון שמשמש בעסקאות נגזרים				
שווי הוגן של ביטחון שהופקד	שווי הוגן של ביטחון שהתקבל	שווי הוגן של ביטחון שהופקד		שווי הוגן של ביטחון שהתקבל		
		לא מנותק	מנותק	לא מנותק	מנותק	
-	-	4	-	-	-	מזומן – מטבע מקומי
-	-	35	-	2	-	מזומן – מטבעות אחרים
-	-	-	-	-	-	חוב ריבוני מקומי
-	-	-	-	-	-	חוב ריבוני אחר
-	-	-	-	-	-	חוב של סוכנות ממשלתית
-	-	-	-	-	-	אגרות חוב קונצרניות
-	-	-	-	-	-	מניות
-	-	-	-	-	-	ביטחון אחר
-	-	39	-	2	-	סה"כ

סיכון שוק

סיכון שוק הינו סיכון לפגיעה בהכנסות הבנק וברווחיותו בשל שינויים אפשריים בשווי ההוגן של הנכסים והתחייבויות (מאזני וחוץ מאזני) הנובעים משינויים במחירי השוק, כגון: שינוי בשיעור האינפלציה, שינוי בשיעורי הריבית, שינוי בשערי חליפין, שינויים בשוק ההון. סיכון שוק כולל את רכיבי הסיכון הבאים: סיכון בסיס, סיכון ריבית, סיכון מניות וסיכון אופציות.

לפרטים בדבר סיכון שוק, ראה פירוט במסמך הסיכונים אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2021 ועומד לעיון [באתר הבנק](#).

(א) סיכון שוק בגישה הסטנדרטית

להלן נתונים לגבי נכסי סיכון שוק משוקללים במיליונים:

31/12/2021	30/09/2021	30/09/2022	
א	א	א	
סכומים	סכומים	סכומים	
			מוצרים ישירים (outright products)
1	1	-	1 סיכון שיעור ריבית (כללי וספציפי)
-	-	-	2 סיכון פוזיציה במניות (כללי וספציפי)
11	11	50	3 סיכון שער חליפין
-	-	-	4 סיכון סחורות
-	-	-	אופציות
-	-	-	5 הגישה הפשוטה
-	-	-	6 גישת דלתה-פלוס
-	-	-	7 גישת התרחישים
-	-	-	8 איגור
12	12	50	9 סה"כ

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו סיכון לרווחי הבנק וליציבותו הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. נזילות מוגדרת כיכולת הבנק לממן גידול בנכסים ולעמוד בפירעון התחייבויות במועד פירעון מבלי להיקלע להפסדים חריגים.

(א) יחס כיסוי נזילות

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום				במיליוני שקלים חדשים
30/09/2021		30/09/2022		
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	בנק מרכנתיל דיסקונט בע"מ וחברות מאוחדות שלו
				סך הכל נכסים באיכות גבוהה
11,304		16,143		1 סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)
				תזרימי מזומנים יוצאים
1,359	21,285	1,415	22,465	2 פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:
409	8,188	456	9,129	3 פיקדונות יציבים
780	7,435	787	7,558	4 פיקדונות פחות יציבים
170	5,662	173	5,778	4א פיקדונות לתקופה העולה על 30 ימים
8,116	12,779	11,791	17,744	5 מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:
-	-	-	-	6 פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים) ופיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיבים
8,086	12,749	11,708	17,661	7 פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)
30	30	83	83	8 חובות לא מובטחים
				9 מימון סיטונאי מובטח
1,558	6,485	1,810	7,029	10 דרישות נזילות נוספות, מזה:
541	541	779	779	11 תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות
-	-	-	-	12 תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב
1,017	5,944	1,031	6,250	13 קווי אשראי ונזילות
-	-	-	-	14 מחויבויות מימון חוזיות אחרות
88	2,517	99	2,905	15 מחויבויות מימון מותנות אחרות
11,121		15,115		16 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
				תזרימי מזומנים נכנסים
-	-	-	-	17 הלוואות מובטחות (למשל עסקאות מכר חוזר)
1,998	2,987	2,414	3,612	18 תזרימים נכנסים מחשיפות הנפרעות כסדרן
468	539	735	780	19 תזרימי מזומנים נכנסים אחרים
2,466	3,526	3,149	4,392	20 סך הכל תזרימי מזומנים נכנסים
סך ערך מתואם				
11,304		16,143		21 סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)
8,655		11,966		22 סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו
130.8		135.1		23 יחס כיסוי נזילות (%)

להלן פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות הממוצע של הבנק, במיליוני שקלים חדשים:

- ערכים לא משוקללים יחושבו כיתרות בלתי מסולקות העומדות לפירעון או ניתנות לפירעון על ידי המחזיק תוך 30 ימים (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- ערכים משוקללים יחושבו לאחר הפעלת מקדמי ביטחון מתאימים או שיעורי תזרים נכנס ויוצא (לגבי תזרימים נכנסים ויוצאים).
- ערכים מתואמים יחושבו לאחר הפעלת (1) מקדמי ביטחון ושיעורי תזרים נכנס ויוצא ו- (2) כל המגבלות הרלוונטיות (כלומר מגבלה על נכסים נזילים באיכות גבוהה ברמה 2 וברמה 2 ומגבלה על תזרימים נכנסים).

ב) מספר התצפיות ששימשו בחישוב יחס כיסוי הנזילות הממוצע
המידע מוצג במונחים של ממוצעים פשוטים של 76 תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

ג) ניתוח תוצאות יחס כיסוי הנזילות

1. הגורמים העיקריים המשפיעים על יחס כיסוי הנזילות הינם:
 - היקף הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) מושפע בעיקר מהיקף הפיקדונות שהבנק מגייס לעומת היקף האשראי הניתן. במהלך הרבעון המדווח גדלו יתרות האשראי לציבור ב-1.019 מיליון ש"ח לעומת גידול בסך 2.041 מיליון ש"ח בפיקדונות הציבור.
 - היקף ותמהיל פיקדונות הציבור בדגש על התקופה הנוותרת עד לאופציית המשיכה הראשונה של הפיקדון ועל סוג הלקוח (קמעונאי, עסק קטן, תאגיד שהינו גוף פיננסי, תאגיד שאינו גוף פיננסי וכו').
 - היקף ההתחייבויות למתן אשראי לצדדים נגדיים השונים והיקף מחויבויות המימון המותנות של הבנק.
 - היקף תזרימי המזומנים מחשיפות הנפרעות כסדרן בטווח של חודש.
 - החלטות השקעה של הבנק באיגרות חוב, דהיינו האם להשקיע בנכסים נזילים באיכות גבוהה או באגרות חוב פחות נזילות. כמו כן, החלטה על מימוש אגרות חוב פחות נזילות מגדילה את יחס כיסוי הנזילות.
2. שינויים תוך תקופתיים ושינויים לאורך זמן

31/12/2021	30/09/2021	30/09/2022	נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות במיליוני ש"ח ליום:
15,158	11,151	15,208	סך הכל נכסים באיכות גבוהה
13,783	11,703	14,364	תזרימי מזומנים יוצאים
2,858	2,450	2,941	תזרימי מזומנים נכנסים
10,925	9,253	11,423	תזרימי מזומנים יוצאים, נטו
139%	121%	133%	יחס כיסוי הנזילות

במהלך הרבעון המדווח, מיום 30.6.22 ועד ליום 30.9.22, חל גידול ביחס כיסוי הנזילות מ-127% ל-133% המשקף גידול בסך 874 מיליון ש"ח בעודף הנזילות.

3. הרכב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה

רוב הנכסים הנזילים באיכות גבוהה (HQLA) בבנק הינם נכסי רמה 1 אשר נחשבים לנכסים הנזילים ביותר ולפיכך אינם כפופים למקדם ביטחון תחת יחס כיסוי הנזילות (מקדם 100%). להלן הרכב הנכסים באיכות גבוהה (HQLA) ליום 30.9.22 (במיליוני ₪ בערכים משוקללים):

31/12/2021		30/09/2021		30/09/2022		
ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	ממוצע	ליום	
12,620	15,150	11,296	11,143	16,143	15,208	סה"כ נכסי רמה 1
8	8	8	8	0	0	נכסי רמה 2 א'
0	0	0	0	0	0	נכסי רמה 2 ב'
12,628	15,158	11,304	11,151	16,143	15,208	סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)

- צורכי הנזילות הפוטנציאליים (תזרימי מזומנים יוצאים) עפ"י חישוב יחס כיסוי הנזילות הסתכמו ליום 30.9.22 בסך 14.364 מיליארד ₪ ובניכוי תזרימי מזומנים נכנסים הסתכמו תזרימי המזומנים היוצאים נטו בסך 11.423 מיליארד ₪.

- כנגדם הבנק מחזיק ליום 30.9.22 נכסים נזילים באיכות גבוהה בסך 15.208 מיליארד ₪.

- לפיכך, עודפי הנזילות של הבנק במסגרת חישוב יחס כיסוי הנזילות ליום 30.9.22 מסתכמים ב-3.785 מיליארד ₪.

4. ריכוזיות של מקורות מימון

הבנק הינו בנק מסחרי הפועל בכל מגזרי הפעילות. מתכונת זו מאפשרת לבנק לגוון את תמהיל מקורותיו. ליום 30.9.22 מהווים הפיקדונות שהופקדו ע"י מפקידים שיתרתם אינה עולה על 1 מיליון ₪ 35.2% מכלל פיקדונות הציבור ומפקידים שיתרתם מ-1 מ' ₪ ועד ל-10 מ' ₪ מהווים 20.5% מכלל פיקדונות הציבור.

בנוסף, ניתן לראות בטבלה לעיל "פירוט מרכיבי יחס כיסוי הנזילות" כי הסכום הכולל של פיקדונות קמעונאיים ופיקדונות מעסקים קטנים הסתכם בממוצע ברבעון המדווח בסך כ-22.465 מיליארד ₪ לעומת מימון סיטונאי בלתי מובטח לתקופה נותרת לפירעון של עד חודש בסך 17.744 מיליארד ₪ (ממוצע ברבעון המדווח).

5. חשיפות לנגזרים ודרישת ביטחונות אפשרית

ליום 30.9.22 סך [הבטוחות](#) שהבנק העמיד לצדדים נגדיים בגין נגזרים [מעבר לדלפק](#) הסתכם ב-24 מיליון ₪ ובגין פעילות בבורסה לניירות ערך ופעולות בשוק המעו"ף של לקוחותיו הועמדו ביטחונות בסך 60 מיליון ₪. בגין דרישות ביטחון אפשריות נוספות כלל הבנק ליום 30.9.22 תזרים יוצא נוסף בסך 64 מיליון ₪. סכום זה מחושב בהתאם לתזרים הביטחונות המקסימאלי שחל במהלך חלון של 30 ימים במשך השנתיים האחרונות.

6. יחס כיסוי הנזילות בחתך מטבעות

הבנק פועל בעיקר במגזר השקלים וסך הנכסים התוך מאזניים שלו בשקלים (לרבות שקל צמוד מדד ושקל צמוד למט"ח) מסתכם ליום 30.9.22 בשיעור של כ-96.6% מסך המאזן. במגזר המט"ח סך הנכסים התוך מאזניים מסתכם ליום 30.9.22 בשיעור 2.2% מסך המאזן מרביתם במטבע דולר ארצות הברית.

הבנק מקפיד על התאמה מטבעית בין סך הנכסים באיכות גבוהה לבין התזרים היוצא נטו בכל המטבעות המהותיים (שקל ודולר) ומנהל את יחס כיסוי הנזילות במטבעות המהותיים בתדירות יומית. להלן נתונים לגבי יחס כיסוי הנזילות בחלוקה לפי מטבעות:

31/12/2021	30/09/2021	30/09/2022	
132%	112%	126%	שקלים
125%	173%	194%	דולר ארה"ב
197%	195%	287%	סה"כ מט"ח
139%	121%	133%	בכל המטבעות

7. תיאור של מידת הריכוזיות של ניהול הנזילות ויחסי הגומלין בין היחידות בקבוצה:

השפעתן של החברות הבנות של הבנק על מצב נזילותו ועל יחס כיסוי הנזילות אינה מהותית.

הבנק משייך ל"קבוצת דיסקונט" אולם מנהל את נזילותו באופן עצמאי, עסקאות נזילות בין הבנק לבין החברה האם מתבצעות בתנאי שוק ובכפוף לאישור הדירקטוריון. כחלק מניהול הנזילות העצמאי, מרכנתיל הנפקות בע"מ, חברה בבעלות מלאה של הבנק, פרסמה ביום 17.2.20 תשקיף מדף שבתוקף לשנתיים ממועד הפרסום. הבנק האריך את תוקף התשקיף בשנה נוספת עד ליום 17.2.23. הבנק נערך להכנת והפקדה ברשות ניירות ערך של תשקיף מדף חדש.

ד) יחס מימון יציב

יחס המימון היציב נטו מוגדר כסכום המימון היציב הזמין חלקי סכום המימון היציב הנדרש. יחס זה צריך להיות שווה ל-100% לפחות, על בסיס שוטף. "מימון יציב זמין" מוגדר כחלק מההון ומההתחייבויות שניתן להסתמך עליו על פני אופק הזמן המובא בחשבון ביחס המימון היציב נטו, המשתרע על פני שנה אחת. סכום המימון היציב הנדרש ("מימון יציב נדרש") הוא פונקציה של מאפייני הנזילות והתקופות הנותרות לפרעון של הנכסים השונים המוחזקים על ידי הבנק, וכן של חשיפותיו החוץ מאזניות. הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא זה בתוקף מיום 31.12.21 והבנק מיישם את ההוראה כנדרש. נכון ליום 30.9.22 יחס המימון היציב מסתכם ב- 122.6%. להלן מוצג פירוט של יחס המימון היציב נטו נכון ליום 30.9.2022:

במילוני שקלים חדשים		א	ב	ג	ד	ה
ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון						
ערך משוקלל						
פירעון ללא מועד						
עד 6 חודשים						
מ-6 חודשים עד שנה						
שנה או יותר						
פריטי מימון יציב זמין (AFS)						
1	הון:	3,928	91	39	902	4,960
2	הון פיקוחי	3,928	91	39	902	4,960
3	מכשירי הון אחרים	-	-	-	-	-
4	פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים:	-	21,237	2,504	845	22,842
5	פיקדונות יציבים	-	11,444	1,130	428	12,374
6	פיקדונות פחות יציבים	-	9,793	1,374	417	10,468
7	מימון סיטונאי:	-	24,550	4,427	4,932	14,819
8	פיקדונות לצרכים תפעוליים	-	-	-	-	-
9	מימון סיטונאי אחר	-	24,550	4,427	4,932	14,819
10	התחייבויות עם נכסים תואמים בעלי תלות הדדית	-	-	-	-	-
11	התחייבויות אחרות:	-	617	230	1,005	1,120
12	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו	-	-	-	-	-

ה	ד	ג	ב	א	במליוני שקלים חדשים
ערך משוקלל	ערך לא משוקלל לפי תקופת פרעון				
	שנה או יותר	מ-6 חודשים עד שנה	עד 6 חודשים	ללא מועד פירעון	
1,120	1,005	230	617	-	13 כל יתר ההתחייבויות וההון שלא נכללו בקטגוריות לעיל
43,741					14 סך מימון יציב זמין (AFS)
					פריטי מימון יציב נדרש (RSF)
148					15 סך נכסים נוילים באיכות גבוהה לפי יחס מימון יציב נטו (HQLA)
-	-	-	-	-	16 פיקדונות המוחזקים במוסדות פיננסיים אחרים למטרות תפעוליות
29,456	28,542	4,014	22,760	-	17 הלוואות וניירות ערך הנפרעים כסדרם:
-	-	-	-	-	18 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נוילים באיכות גבוהה ברמה 1
230	37	98	958	-	19 הלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שמובטחות על ידי נכסים נוילים באיכות גבוהה שאינם ברמה 1 והלוואות למוסדות פיננסיים הנפרעות כסדרן שאינן מובטחות
20,709	18,449	3,438	21,340	-	20 הלוואות ללקוחות סיטונאיים שאינם פיננסיים הנפרעות כסדרן, הלוואות ללקוחות קמעונאיים ולעסקים קטנים, והלוואות לריבוניות, לבנקים מרכזיים ולישויות סקטור ציבורי, מזה:
2,909	3,725	430	13,779	-	21 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
8,503	10,042	478	459	-	22 הלוואות לדיור המובטחות במשכנתא שנפרעות כסדרן, מזה:
1,736	2,508	108	104	-	23 עם משקל סיכון של 35% או פחות על פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203
14	14		3	-	24 ניירות ערך שאינם בכשל ושאינם כשירים להיחשב נכסים נוילים באיכות גבוהה, לרבות מניות נסחרות בבורסה
-	-	-	-	-	25 נכסים עם הקבלה להתחייבויות בעלות תלות הדדית
5,611	2,924	1,748	1,797	498	26 נכסים אחרים:
-	-	-	-	-	27 סחורות הנסחרות פיזית, לרבות זהב
-				-	28 נכסים שהופקדו כביטחון ראשוני לחוזי נגזרים והעמדות לטובת קרן למימון כשל (default fund) של צדדים נגדיים מרכזיים (CCPs)
42				-	29 נכסים בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו
2				-	30 התחייבויות בגין מכשירים נגזרים לצורך יחס מימון יציב נטו לפני ניכוי בטחונות משתנים שהופקדו
5,567	2,924	1,748	1,797	498	31 כל יתר הקטגוריות של הנכסים שלא נכללו בקטגוריות לעיל
459	4,176	2,125	3,487	-	32 פריטים חוץ מאזניים
35,674					33 סך מימון יציב נדרש (RSF)
122.6%					34 יחס מימון יציב נטו NFSR (%)

נספחים	
מילון מונחים מקוצר	
מונח	הסבר
באזל	ועידת באזל המפתחת תקני בנקאות במטרה לספק יציבות למערכת הבנקאות הבין לאומית ולהפחית עיוותי תחרות בין בנקים.
הפחתת סיכון אשראי (CRM)	הפחתת סיכון אשראי (CRM - Credit Risk Mitigation) - מקזזי סיכון המותרים לקיזוז עפ"י הוראות באזל 2 (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הפחתת הסיכון של הביטחון.
מגבלה	מגבלה רגולטורית (Regulatory Risk Limit): היגד שנקבע ע"י גורם רגולטורי, המהווה גבול מינימום / מקסימום לפעילות הבנק. מגבלה פנימית (Internal Risk Limit): היגד הנקבע ע"י הבנק, המהווה גבול לפעילות במסגרת התיאבון לסיכון.
CCF	(Credit Conversion Factors) המרה של פריטים חוץ מאזניים לשווה ערך לאשראי - לפי הגישה הסטנדרטית של באזל 2, פריטים חוץ מאזניים מומרים לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי.